

VPRAŠANJA ZA EKOKVIZ 2010/2011

Strokovna in splošna gimnazija / Državno tekmovanje

1. Kateri so najbolj ogroženi habitatni tipi v Sloveniji? Naštej vsaj 3.

a) _____

b) _____

c) _____

2. Kolikšen je po ocenah strokovnjakov delež vseh organskih snovi, ki jih proizvedejo letno kopenski ekosistemi, porabi pa jih človek?

a) 10%

b) 30%

c) 40%

d) 70%

3. Katera od živalskih vrst je bila v Sloveniji iztrebljena in smo jo ponovno naselili.

a) Medved.

b) Volk.

c) Ris.

d) Lisica

4. Kako se je prvotno imenoval Triglavski narodni park, ob svoji ustanovitvi?

a) Triglavski nacionalni park

b) Alpski park

c) Alpski narodni park

d) Alpski varstveni park

5. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna in NE DRŽI, če je trditev napačna.

»Eden od načinov razmnoževanja sesalcev 200 milijonov let nazaj je bil podoben, kot pri današnjih kokoših. Samica je znesla jajce, iz katerega so se razvili mladiči.«

DRŽI

NE DRŽI

6. Kaj pomeni izraz endemit?

---

7. Katera dva sta slovenska endemita?

- a) Človeška ribica, tuatara
- b) Primorski rjavček, zoisova zvončnica
- c) Črni močeril, jelka
- d) Kratkodlakava popkoresa, ginko

Avtor: Peter Roos <http://www.treknature.com/gallery/>

8. Zakaj so v Francijo raje naselili slovenskega rjavega medveda, ne pa sibirskega?

---

9. Označi s križcem X ali trditev drži ali ne drži.

TRDITEV	DRŽI	NE DRŽI
Konvencija o »biološki raznovrstnosti« je bila sprejeta v Rio de Janeiru (1992), in jo je leta 2000 ratificirala tudi Slovenija.		
Genska pestrost zagotavlja ustrezno informacijo za delovanje življenja na vseh višjih organizacijskih ravneh, od celice in osebka do ekosistemov in celotne biosfere.		
Srednja različica dolgoročne napovedi Združenih narodov predvideva, da bo leta 2050 na Zemlji živel 8,9 milijarde ljudi.		
Živalska vrsta, ki je bila v Sloveniji iztrebljena in smo jo ponovno naselili je rjavi medved.		

10. Kaj si država prizadeva ohraniti z ustanovitvijo zavarovanih območij?

- a) Ekosistemsko pestrost.
- b) Glasove volivcev.
- c) Eno živalsko in eno rastlinsko vrsto.
- d) Samo rastlinske vrste.

11. Koliko gramov emisij CO₂ preprečimo z recikliranjem enega kilograma papirja?

- a) 300 g CO₂.
- b) 600 g CO₂.
- c) 900 g CO₂.

12. Katera mednarodna organizacija je pristojna za pripravljanje poročil o znanosti o podnebnih spremembah?

- a) Program združenih narodov za okolje (UNEP)
- b) Mednarodni svet za znanost (ICSU)
- c) Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC)

13. Države v EU so se zavezale, da zmanjšajo izpust toplogrednih plinov za najmanj 20 % pod stopnjo v letu 1990 do leta 2020. Pristale so na to, da bodo stopnjo POVEČALE na 30 %, če

- a) tudi druge industrijske države pristanejo na podobna prizadevanja.
- b) ZDA pristanejo, da bodo storile enako.
- c) bodo nove države članice ustregle sprejetim standardom.

14. Svetovni dogovor, v okviru katerega se vlade spopadajo s podnebnimi spremembami, se imenuje

- a) Projekt za znanstveno in okoljsko politiko.
- b) Okvirna konvencija Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC).
- c) Akcijska mreža za podnebje (CAN).

15. Kolikšen del energije, ki jo porabi povprečno evropsko gospodinjstvo se porabi za ogrevanje vode?

- a) 70 %
- b) 14 %
- c) 30 %

16. V katerem od navedenih mest so v letu 2007 utrpeli prebivalci hude posledice zaradi poplav?

- a) Maribor
- b) Kočevje
- c) Železniki

17. Na nemo karto zveznih držav Avstralije označite in poimenujte zvezno državo v Avstraliji, ki je v prvi polovici januarja 2011 doživela katastrofalne poplave.

Ime zvezne države v Avstraliji: _____

18. Kateri toplogredni plin je pri absorpciji toplote 310-krat bolj učinkovit od ogljikovega dioksida?

19. V čem je razlika med globalnim segrevanjem in podnebnimi spremembami? Razložite.

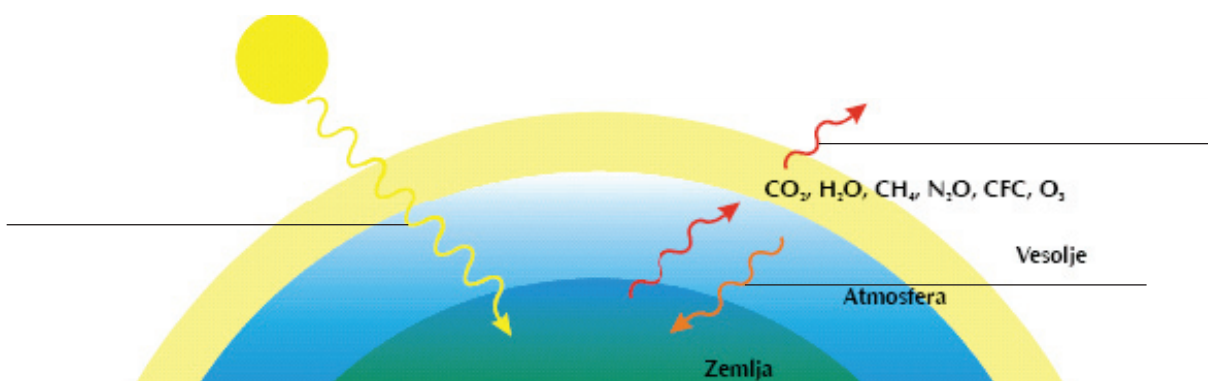
Globalno segrevanje _____

Podnebne spremembe _____

20. Vse pogostejši orkani po svetu so posledica:

- a) biotske pestrosti.
- b) jedrske energije.
- c) podnebnih sprememb.

21. Na črte na spodnji sliki dopiši ustrezne pojme, ki predstavljajo tri vrisana valovanja: vpliv tople grede, dolgovalovno sevanje, kratkovalovno sevanje.

Vir 1: Medved, Novak: Varstvo okolja in obnovljivi viri energije, FS 2000

22. Spodnje podatke uredi po velikosti. Na črto vpiši številko 1 pred virom energije, ki je bil v Sloveniji v letu 2009 najbolj uporabljen in številko 6 pred virom, ki je bil najmanj uporabljen.

_____ jedrska energija

_____ zemeljski plin

_____ hidroenergija

_____ naftni proizvodi

_____ trdna goriva

_____ obnovljivi viri energije

23. Imenuj evropsko državo, ki je v zadnjih petih letih spremenila svoj odnos do jedrske energije in obrazloži, kako je spremenila svoje stališče.

Država: _____

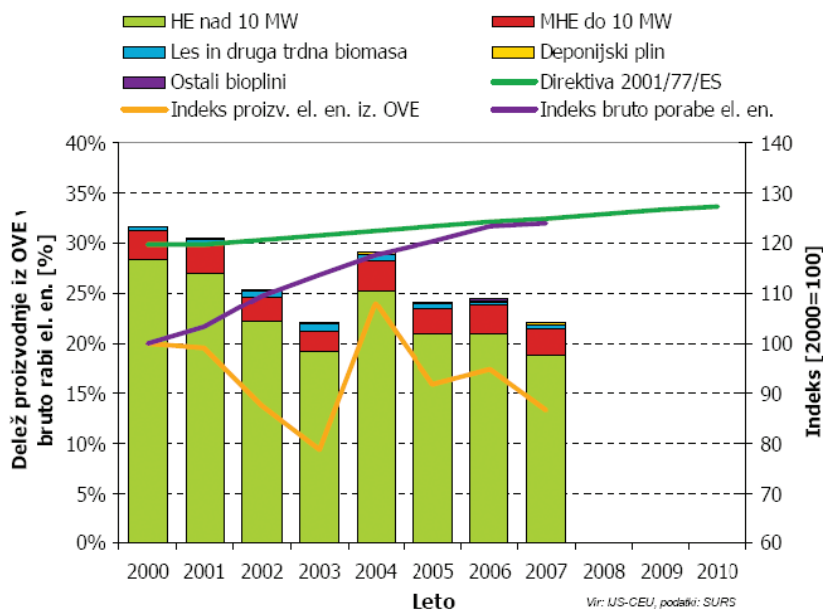
Novo stališče: _____

24. Sončno obsevanje se v naravi pretvarja v različne oblike energij. Večina od njih je v obliki prehodnih energij. Le v dveh oblikah pa se energija lahko tudi uskladišči. Na črti napiši dva načina skladiščenja sončne energije v naravi:

1. način: _____

2. način: _____

25. Na spodnjem grafu je prikazan delež proizvodnje iz obnovljivih virov energije v bruto rabi električne energije od leta 2000 pa do 2007. Napiši vsaj dva razloga, zakaj delež obnovljivih virov tako niha, saj je leta 2000 dosegel več kot 30%, leta 2003 pa le okoli 22%.

Vir 2: Inštitut Jožef Stefan, podatki SURS

1. vzrok: _____

2. vzrok: _____

26. Obkroži črki pred pravilnima odgovoroma:

- Glavna naloga absorberja sončnega kolektorja je, da prenese toploto s plasti, ki absorbira sončno energijo, na vodo ali zrak, ki teče skozenj.
- Glavni vir sončeve energije je jedrski razpad helijevih jeder.
- Fotovoltaika je drugo ime za sončne kolektorje.
- Izkoristki najbolj sodobnih sončnih celic so se v letu 2010 gibali okoli 75%.
- Posameznik si lahko omisli v Sloveniji svojo sončno elektrarno in presežke energije oddaja v javno omrežje.
- Sončni kolektorji so na področju Slovenije praviloma obrnjeni proti severu.

27. Nemčija, Danska, Velika Britanija so le nekatere izmed držav, ki so se zadnja leta usmerile v gradnjo vetrnih elektrarn na morju. Napiši dva razloga, zakaj gradijo vetrne elektrarne na morju, čeprav je tam gradnja, kot vzdrževanje dražje, kot na kopnem.

1. razlog: _____

2. razlog: _____

28. Na karti Slovenije označi, na katerih štirih področjih v Sloveniji imamo večji geotermalni potencial.

Vir 3: www.wikipedia.org

29. Obkroži DA, če trditev drži ter NE, če ne drži:

Z besedo biomasa označujemo predvsem ostanke hrane. DA / NE

Biomasa je svetovno najpomembnejši obnovljivi vir energije. DA / NE

Biomasa je lahko v trdni, tekoči ali plinasti obliki. DA / NE

V Šoštanju si prizadevajo, da bi zgradili že 6 blok elektrarne na biomaso. DA / NE

Na odlagališčih komunalnih odpadkov v Sloveniji se sprošča bioplín. DA / NE

Na biomaso je mogoče tudi daljinsko ogrevanje. DA / NE

30. 11. marca 2011 je Japonsko stresel potres 9. stopnje, ki je povzročil tudi 10-metrski cunami. Zaradi obeh naravnih katastrof je prišlo do okvar na večjih reaktorjih jedrske elektrarne severovzhodno od Tokia.

Na črto napiši ime jedrske elektrarne, kjer je prišlo do okvar na večjih reaktorjih.

---

31. Energija iz obnovljivih virov energije je okolju bolj prijazna, kot energija iz fosilnih goriv. Napiši pet dejstev, ki govorijo v prid ali proti dani trditvi.
